

Noterde düzenlenecek Ticari İşletme Rehni Sözleşmesinin damga vergisi ve harçtan istisna olup olmayacağı hususunda

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.78.10.00-DV-HARÇ-1
Tarih	12.01.2012

T.C.

KARABÜK VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.07.4.DEF.0.78.10.00-DV-HARÇ-1

12/01/2012

Konu : Rehin Sözleşmesinde damga ve harç

İlgide kayıtlı özelge talep formunun incelenmesinden, şirketiniz bünyesinde kurulan " ... " yatırımına ilişkin olarak, ... A.Ş.'den kullanılan ... USD yatırım kredisinin teminatı olarak," ... " ticaret siciline ... TL bedel üzerinden ticari işletme rehni tesis edileceği, noterde düzenlenecek Ticari İşletme Rehni Sözleşmesinin damga vergisi ve harçtan istisna olup olmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere 492 Sayılı Harçlar Kanununun 123'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, "Anonim, eshamlı komandit ve limited şirketlerin kuruluş, sermaye artırımı, birleşme, devir, bölünme ve nev'i değişiklikleri nedeniyle yapılacak işlemler ile Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri (Bu kooperatifler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler dahil) bankalar, yurt dışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve bunların teminatları ile geri ödenmelerine ilişkin işlemler

bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır." hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1'inci maddesinde, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3'üncü maddesinde, damga vergisinin mükelleflerinin kağıtları imza edenler olduğu; bu Kanun'a ekli (2) sayılı tablonun "IV.Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (23) numaralı fıkrasında, bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslar arası kurumlarca kullanılacak kredilerin temini ve geri ödenmesi amacıyla düzenlenecek kağıtlar ile bu kağıtlar üzerine konulacak şerhlerin kredilerin kullanımları hariç) damga vergisinden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 18 Seri No.lu Damga Vergisi Sirkülerinin "3-Kredinin teminatına ilişkin damga vergisi ve harç istisnası uygulaması" başlıklı bölümünde, söz konusu istisna kapsamında kullanılan kredinin teminatına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar ile bu amaçla yapılan işlemlere münhasıran kullanılan krediye ilişkin olması kaydıyla istisnanın uygulanması gerektiği açıklanmıştır.

Yazınız eki "Ticari İşletme Rehni Sözleşmesi"nin 1'inci maddesinde; "Rehin Veren, Rehın Alan ile akdettiği kredi sözleşmesine istinaden, lehine açılmış olan ... finansmanı kredisi ve bunun faiz, temerrüt faizi, komisyon, ücret, gider vergisi, sigorta ücreti ve döviz taahhütlerinin kapatılmamasından doğan Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu, vergi, resim, harç, fon ve cezaları ile takip ve dava masrafları ve vekalet ücreti gibi fer'i borçlarından kaynaklanan borç ve taahhütlerinin (Teminat Altına Alınmış Borçlar) teminatını teşkil etmek ve bu borçlarına mahsup edilmek üzere Rehın Verenin ... Ticaret Sicilinde ... sicil numarası ile kayıtlı ... vergi numaralı ve ... ait " ... " adını ve adı geçen " ... " kapsamında bulunan ve Ek'de liste halinde sayılan menkul işletme tesisatlarını, makine ve teçhizatlarını, bunlara ilişkin resim ve projeleri ile her türlü aksesuarlarını, müştemilatlarını, mütemmim cüz, müfredat ve teferruatlarını (Rehine Konu Mallar), Rehın Alan lehine ... TL değerinde (Rehin Bedeli) birinci derecede, süresiz ve fekki Rehın Alan tarafından bildirilinceye kadar geçerli olacak şekilde Rehın Alan'a rehnettiğini beyan, kabul ve taahhüt eder" denilmektedir.

Buna göre, ile ... arasında düzenlenen "Düzenleme Şeklinde Ticari İşletme Rehın Sözleşmesi"nin, kredi borcu dışındaki diğer başka borçları da kapsayıcı hükümler içermesi sebebiyle damga vergisi ve harçtan istisna edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026